

LBRIS

We know
books

Coordonatoare Corint Fiction
ANA ANTONESCU

JENNY OFFILL

VREME, VREMURI

Traducere din limba engleză și note de
Mihnea Gafița

CORINT
FICTION

UNU

De dimineață, intră cea care-i aproape de tot iluminată. Există mai multe stadii, și ea se află în penultimul – așa crede. Stadiul ăsta poate fi descris numai printr-un cuvânt japonez, care înseamnă „găleată cu vopsea neagră”¹.

Îmi petrec o parte a timpului aducându-i cărți adjunctului condamnat. De unsprezece ani își tot scrie dizertația. Îi dau stive de foi de hârtie. Clame cu care să le prindă și pixuri. Scrie despre un filozof de care n-am auzit niciodată. Unul minor, dar esențial – așa mi-a spus: Auzi, minor, dar esențial!

Numai că nevasta lui a lipit aseară un bilețel pe frigider, pe care scrisese: „Asta, ce faci tu acum, ne-adeuce vreun ban?”

¹ În budismul Zen, *kokushittsū*, în limba japoneză, se referă la starea de întuneric, îndoială și zădărniciie care apare adesea înainte de o descoperire spirituală. Cuvântul japonez face referire la un concept Zen care descrie o stare mentală de confuzie profundă, un fel de blocaj spiritual ce precede iluminarea. Este comparată cu o găleată plină de vopsea neagră, simbolizând o minte „acoperită” de întuneric, fără claritate sau înțelegere (n. red.).

Bărbatul cu costumul ponosit nu vrea să-i fie reduse penalizările. E mulțumit să contribuie cu bani la bugetul instituției noastre. Fata blondă, care-și roade unghiile până-n carne, trece pe la noi după masa de prânz și, când pleacă, are geanta burdușită cu hârtie igienică.

M-aventurez cu o teorie despre vaccinări și-o alta despre capitalismul târziu.

— Îți dorești vreodată să ai din nou treizeci de ani? mă întrebă inginerul cu inima însingurată.

— Nu, niciodată, îi răspund, și pe urmă îi spun bancul ăla vechi despre mersul înapoi:

Nu servim călători în timp în acest local.

Un călător în timp intră într-un bar.

Pe drumul spre casă, trec pe dinaintea femeii care vinde moriști. Uneori, i le mai cumpără studenții, când sunt realmente drogați.

— Nimic n-am dat azi, îmi spune.

Mi-aleg una și i-o cumpăr, pentru Eli. Este albastru-cu-alb, dar se transformă într-o ceață bleu, când o răsucește vântul. Mi-aduc aminte: nu uita de fise.

La băcănie, Mohan îmi dă un fișic întreg. Îi admir noua pisică, dar el îmi spune că tocmai ce a apărut de nicăieri. Are de gând s-o păstreze totuși pentru că nevastă-sa nu-l mai iubește.

— Îmi pare rău că nu ești o terapeută pe bune, zice soțul meu. Atunci, am fi și noi bogați.

Henry întârzie. Și asta, după ce eu am comandat o mașină, tocmai ca să nu ajung prea târziu. Când îmi cad ochii pe el, în cele din urmă, e ud learcă. N-are nici pardesiu, nici umbrelă. Se oprește la colțul străzii și-i dă niște mărunțiș femeii cu un poncho făcut dintr-o pungă de gunoi.

Mi-a spus odată fratele meu că-i lipseau drogurile, pentru că împiedicau lumea să-l tot strige. Asta așa este, i-am răspuns. Eram la magazinul universal. De jur împrejurul nostru, lucrurile încercau să-și anunțe adevărata natură. Dar aura lor era slabă și abia dacă se făcea simțită, la cât de cumplit răsuna muzica.

Încerc să-l ajut să se încălzească repede – cu supă, cu cafea. Mi se pare c-arată bine. Are ochii limpezi. Chelnerița pregătește o cafetieră proaspătă, după care-l ia cu vrăjeala. Oamenii, mai demult, o abordau pe mama mea pe stradă. „Ce risipă”, îi spuneau. „Așa niște gene la ochii unui băiat!”

Ei, și-acuma comandăm pâine-n plus. Eu mănânc trei felii, în timp ce fratele meu îmi povestește ceva de la întâlnirea Narcomanilor Anonimi. O femeie se ridicase în picioare și-ncepuse să bată câmpii despre antidepresive. Cel mai tare o supăra faptul că lumea nu se debarasa de ele cum trebuia. Se făcuseră teste pe viermii din canalizare și se descoperiseră la ei concentrații mari de Paxil și Prozac.

După ce mâncau asemenea viermi, păsările rămâneau mai aproape de casă, își construiau cuiburi mai complicate, dar păreau să-și fi pierdut motivația de a se mai împerechea.

— Măcar erau mai fericite? îl întreb. Reușeau să rezolve mai multe lucruri într-o zi anume?

Fereastra dormitorului nostru e deschisă. Dacă te-apelei în afară și-ți arcuiești gâtul, poți să vezi luna. Grecii credeau că era singurul corp ceresc asemănător Pământului. Că era populată de plante și animale de cincisprezece ori mai puternice decât astea de le-avem noi aici.

Fiul meu vine în dormitor, să-mi arate ceva. Pare să fie un pachet de gumă de mestecat, dar e-o capcană, de fapt. Dacă încerci să iei o gumă, te plesnește un arc de metal peste deget. M-avertizează:

— Doare mai tare decât te-aștepti.

Aha!

Îi spun să se uite-afară, pe fereastră.

— E-un crai-nou ca de ceară, comentează Eli.

Știe de pe-acuma despre lună tot ce va ști vreodată, presupun. La fosta lui școală, a învățat un cântecel prin care să rețină toate fazele lunii. Uneori, ni-l cântă seara, la masă, dar numai dacă nu-i cerem să ni-l cânte.

Luna o să fie-n regulă, mă gândesc. Nu-și face nimeni griji în privința lunii.

Femeia cu portavoce s-a postat la intrarea în școală în această dimineață. Îi avertizează pe părinți să nu intre, să-și lase copiii acolo, în spatele liniei roșii. Zbiară:

— Siguranța-n primul rând! Siguranța, 'nainte de toate!

Dar Eli câteodată plânge dacă e lăsat în puhoiul ăla de oameni atât de zgomotoși. Nu-i place să trebuiască să meargă singur dintr-o parte în cealaltă a cantinei ăleia uriașe. Odată, a încremenit în mijlocul încăperii, până când o voluntară oarecare l-a luat de cot și l-a împins către colțul în care trebuia să ajungă.

Deci astăzi ne repezim amândoi și trecem valvârtej pe lângă ea, către punctul de adunare atribuit lui Eli. Colegul lui e deja la masă și are biscuiți în formă de animale, drept care, eu pot s-o șterg de-acolo fără să văd lacrimi, dar nu scap de femeia cu portavoce, care zbiară acum la mine:

— Fără părinți! Părinții n-au voie să-și însoțească 'nă-untru copiii!

Doamne, ce-i mai place să urle-n aia. Mă trec toți fiorii, din cap până-n picioare, când îi aud vocea, dar apoi ajung iar pe stradă și-mi spun să nu mă mai gândesc.

Nici n-am voie să mă gândesc la cât de mare-i școala lui sau la cât de mic este Eli. Am comis greșeala asta în alte dăți, după ce-l lăsasem acolo. Ar fi trebuit să mă obișnuiesc de-acum, dar uneori mă cuprind iar angoasele.

Cât e ziua de lungă, profesori săriți de pe fix. Jur: cei mai săriți dintre toți sunt ăia cu catedre. Le-o iau înainte altora

de la coadă, ca să-mprumute câte o carte ori să-și lase lista de rezervări. Niște studii au arătat că 94% din profesorii de colegiu consideră că prestează o muncă peste medie.

Ni s-a dat un ghid zilele trecute: *Ponturi pentru abordarea utilizatorilor-problemă*. Nu erau și profesorii pomeniți în el. Figurau, în schimb, următoarele categorii:

Care miros urât
 Care fredonează
 Care se hlizesc
 Care mâzgălesc
 Care înlocuiesc publicațiile cu altele
 Care se ceartă
 Care stau de vorbă
 Care se simt însingurați
 Care tușesc des

Dar în ce categorie trebuie pus domnul în vârstă, care-mi tot cere să-i dau eu parola pentru e-mailul său? Încerc să-i explic, de fiecare dată, că este imposibil s-o știu, că numai el o știe, propria lui parolă, dar el se mulțumește să clatine din cap în felul acela scârbit, care vrea să spună: *Ce fel de birou de informații mai e și-ăsta?*

La stația de autobuz e-un afiș cu Sylvia. Scrie acolo că urmează să vină să conferențieze în campusul colegiului. Cu ani în urmă, i-am fost studentă la postuniversitare, dar pe urmă am renunțat. Își făcuse un obicei din a mă lua la telefon din când în când, ca să verifice dacă tot îmi amânam

promisiunea. Răspunsul meu era întotdeauna că da. În ultimă instanță, a tras niște sfori și mi-a obținut această slujbă, cu toate că nu am diploma corespunzătoare pentru ea.

Pe drumul spre casă, ascult noul ei podcast. Episodul de astăzi se intitulează „Centrul nu poate rezista”. Li s-ar putea spune la fel tuturor. Dar pentru vocea Sylviei, aproape că merită s-ascuți și sentimentul de groază crescândă pe care-l transmite. Mi se pare liniștitoare, chiar dacă vorbește numai despre călăreții nevăzuți care se-apropie de noi în galop.

Există, și pot fi recunoscute, modelele de ascensiune și declin. Dar civilizația noastră industrială e-atât de vastă, se-ntinde atât de mult...

Privesc afară, pe fereastră. Văd ceva în depărtare, îndreptându-se șchiopătând spre copaci.

Ușa se deschide și Eli se repede la mine. Îl ajut să-și desprindă niște clei de cauciuc de pe mâini, după care se întoarce la ce joc făcea el acolo. Jocul ăla care le place tuturor. E-o lume tridimensională generată treptat – așa-i spune soțul meu. Educativă.

E-amuzant să te uiți la ei, cum îi prinde jocul. Construiesc bucată cu bucată clădirile, după care umplu încăperile cu mi-nerale pe care le-au excavat cu târnăcoape făcute tot de ei. Aștern câmpuri verzi și cresc păsări pe care să le mănânce.

— Am omorât una! zbiară Eli.

— E-aproape noapte, îi spune Ben.

Găsesc facturi și prospecte de la magazinul universal. Pe lângă astea, o revistă adresată unui fost chiriaș. Pe copertă, promite ponturi cu care să le vii în ajutor persoanelor cu depresie.

Ce să spui:

Îmi pare rău că suferi atât de mult. N-am de gând să te părăsesc. Și de mine o să am grijă, ca să nu te mai îngrijorezi că suferința ta mi-ar putea dăuna și mie.

Ce să nu spui:

Cu ceai de mușețel ai încercat?

Îi dau voie fratelui meu s-aleagă el filmul de astă-dată, însă e-atât de stupid, încât abia dacă-l pot urmări. În filmele care-i plac lui, întotdeauna e pe cale să se întâmple cine știe ce mare dezastru, și numai o singură persoană, și-aceea neverosimilă, e-n stare să-l oprească.

Pe urmă, ne plimbăm prin parc. Henry a cunoscut pe cineva – poate. Dar nu crede c-o să iasă mare lucru. Prea e diferită de el. Îmi ia ceva timp să pricep că nu și-au dat nici măcar o întâlnire pân-acum.

— Și nu vrei să ieși cu cineva care-i la fel ca tine, este? îl întreb.

— Nu, Doamne ferește! râde el.

La primul curs al Sylviei, la care am asistat vreodată, ne-a vorbit despre împerecherea armonizată. Altfel spus, tună și se-adună – depresiv cu depresiv. Problema împerecherii

armonizate, zicea, este că pare absolut corectă, când o faci. Ca o cheie care se potrivește într-o broască și-ți deschide ușa. Întrebarea este, însă: o fi cu-adevărat camera în care vrei să-ți petreci viața?

Drept care, îi povestesc fratelui meu cum nu observăm niciodată, Ben și cu mine, aceleași lucruri. De pildă, când am ajuns acasă și l-am găsit entuziasmat nevoie-mare, pe motiv c-o dăduseră jos, în sfârșit.

— Ce au dat jos? l-am întrebat, iar el a trebuit să-mi explice că schelăria care acoperise fațada blocului nostru timp de trei ani fusese demontată, în sfârșit.

Sau ca săptămâna trecută, când eu i-am spus lui ceva legat de tipul de la 5C, iar el m-a întrebat:

— Stai așa, ce traficant de droguri?

Când ajung acasă, cățeua noastră vrea un cub de gheață. I-l dau, numai că ea își trânteste întruna castronul prin bucătărie.

— Ziua ta cum a fost? întreb, iar Ben ridică din umeri.

— Am făcut mai mult programare, am spălat și niște rufe.

Un morman falnic de boarfe împăturite se înalță pe masă. Îmi zăresc maioul preferat și chiloții cei mai puțin deprimanți. Mă duc în dormitor, mă schimb și mi le pun pe mine. Acuma, ca persoană, sunt nouă-nouță.